

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, İstanbul ili Bakırköy ilçesinde Millî Eğitim Bakanlığına bağlı kamu okullarında yeniden yapım ve güçlendirme süreci geçirmiş olan okulların yöneticilerinin kriz yönetimine ilişkin deneyimlerini araştırmaktır. İstanbul’da artan deprem riski fiziksel yapının iyileştirilmesini zaruri bir ihtiyaç kılmıştır. Bu kapsamda yürütülen yeniden yapım ve güçlendirme çalışmaları eğitim-öğretimi doğrudan etkilemektedir. Bu süreçte okul yöneticileri yalnızca yönetim değil, kriz anlarında liderlik yapma, iletişim kurma, krizi yönetme gibi becerileri kullanmak durumunda kalmaktadır. Nitel araştırma deseni kullanılmıştır. Araştırmanın verilerini 2023-2024 eğitim-öğretim yılı ve öncesinde yeniden yapım ve güçlendirme geçirmiş olan 11 okulda görev yapan 19 okul yöneticisinden oluşmaktadır.

Verileri toplamak için yarı yapılandırılmış görüşme benimsenmiştir. Verilerin analizinde tematik analiz tekniklerinden faydalanarak kodlama yapılmıştır. Verilerin analizinde QDA Miner bilgisayar programı kullanılmıştır. Analizler neticesinde krizler üç ana dönemde ele alınmıştır. Yeniden yapım ve güçlendirme öncesinde, sürecinde ve sonrasında olarak ayrılmıştır. Yeniden yapım ve güçlendirme öncesinde taşınma belirsizlikleri, paydaş baskıları, depolama ve ulaşım sorunları öne çıkmaktadır. Süreçte ise artan iş yükü, iletişim yetersizliği, ev sahibi okul ile yaşanan sorunlar, kaynak kısıtlılığı öne çıkmıştır. Sürecin sonunda ise binadaki eksiklikler, yerleşme sorunları, çalışan yorgunluğu, yeni binaya uyum gibi kriz unsurları tespit edilmiştir. Araştırmada kriz yönetimine ilişkin temalar şunlardır: “yönetici davranışları”, “iletişim ve koordinasyon”, “yönetici tutumları”, “karşılaşılan engellerle mücadele”, “kriz sonrası değerlendirme”. Bu temalara göre yöneticilerin krizleri yönetirken resmi süreçteki aksaklıklar, yetki karmaşası, kriz planlarının eksikliği gibi sorunlar yöneticileri zorlamıştır. Araştırma sonuçlarına göre yeniden yapım ve güçlendirme okul yöneticileri için çok yönlü, belirsizliklerin olabildiği, kararların değişebildiği kriz yönetimi sürecidir.

Okul yöneticileri bu süreçlerde kriz yönetim becerilerini geliştirmiş, kurum kültürünü pekiştiren deneyimler yaşamıştır. Araştırma neticesinde kriz sürecinin her

aşaması için standartlar belirlenmesi gerektiği, rezerv okul çalışması yapılması, okul yöneticilerine yönelik kriz yönetimi eğitimi sunulması, şeffaf iletişim yöntemleri benimsenmesi önerilmiştir. Araştırmacılar için farklı bölgelerde benzer nitelikte araştırma yapmaları önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kriz Yönetimi, Yeniden Yapım, Güçlendirme, Okul Yöneticileri Görüşü

ABSTRACT

This study aims to explore the experiences of school administrators regarding crisis management during the reconstruction and reinforcement processes in public schools affiliated with the Ministry of National Education in Bakırköy, İstanbul. The increasing earthquake risk in İstanbul has made it imperative to strengthen and improve the physical infrastructure of schools. Accordingly, reconstruction and reinforcement efforts have had a direct impact on educational activities. In this process, school administrators have had to go beyond their managerial roles and demonstrate leadership, communication, and crisis management skills. A qualitative research design was adopted in this study. The research data were collected from 19 school administrators working in 11 schools that had undergone reconstruction or reinforcement during or prior to the 2023-2024 academic year.

Data were obtained through semi-structured interviews and analyzed using thematic analysis. The QDA Miner software was utilized for coding and analysis. Finding revealed that crises occurred in three main phases: before, during and after the reconstruction or reinforcement. In the pre-reconstruction phase, uncertainties around relocation, stakeholder pressure, storage and transportation issues were prominent. During the process, increased workload, lack of communication, conflicts with host schools and limited resources emerged as key challenges. Post-reconstruction crises included infrastructure deficiencies, resettlement difficulties, staff fatigue, and adaptation to new building. Thematic analysis categorized crisis management under five key themes: “administrative behaviors”, “communication and coordination”, “administrative attitudes”, “coping with obstacles”, “post-crisis evaluation”. Across these themes, challenges such as bureaucratic inefficiencies, overlapping responsibilities, and the lack of crisis planning were found to hinder effective management.

The study concludes that reconstruction and reinforcement constitute a complex crisis management process for school leaders, marked by uncertainty and shifting decisions. Administrators developed crisis management competencies and

gained experiences that reinforced institutional culture. Based on the findings, the study recommends the development of standarts for each stage of crisis process, the implementation of contigency school planing, crisis management training for school administrators, and the adoptions of transparent communication strategies. Future research is suggested in other regions with smiliar characteristics.

Keywords: Crisis Management, Reconstruction, Reinforcement, School Administrators Perspectiv.

